

Laste tegevusteraapia standardiseeritud hindamisevahendid

Testi nimetus	Eesmärk ja lühikirjeldus	Sihtrühma kirjeldus	Täiendavad kommentaarid
Peabody Developmental Motor Scales, 2nd Ed. (PDMS-2)	Kuni 5-aastaste laste jäme- ja peenmotoorsete oskuste hindamise test. Test koosneb 6 alatestist: refleksid, tasakaal, liikumine, asjadega manipuleerimine, haaramine, visuaal-motoorne integratsioon.	0-5-aastased lapsed	<ul style="list-style-type: none"> - Autorid: M. Rhonda Folio, Rebecca R. Fewell - Valiidne, usaldusväärne - Sisaldab üle 2000 lapse andmete põhjal koostatud normväärtusi - Kasutamiseks vajalik osta testi-patarei, millega koos saabub testi manuaal ja õppimise instruksioonid - Võimalik muretseda testi juurde kuuluv programm lapse arendamisvõimalusi tutvustava materjaliga - Hindamiseks kulub keskmiselt 45-60 min - Viited: Folio MR, Fewell RR. Peabody Developmental Motor Scales Examiner's Manual, 2nd ed. Austin, TX: Pro-Ed; 2000
Bayley Scales of Infant and Toddler Development - Third Edition (Bayley-III)	Kompleksne test 1-42-kuuste laste kognitiivse, motoorse ja käitumusliku arengu mahajäämuse hindamiseks. Test koosneb kolmest alaosast. Bayley-III kasutamise peamiseks eesmärkideks on tuvastada võimalikult vara arenguline mahajäämus ning varajase sekkumise vajadus, jälgida/hinnata interventsioonipuhust progressi, õpetada/suunata imiku vanemaid jne.	1-42-kuused lapsed	<ul style="list-style-type: none"> - Autor: N.Bayley - Valideeritud, usaldusväärne - Standardiseeritud rohkem kui 1500 terve lapse andmetel - Kasutamiseks on vajalik testi-patarei olemasolu. - Testi kasutamiseks on vajalik testi kasutamise õppimine, mille jaoks on saadaval vastavasisuline videolint ning DVD, testi kasutajal peavad olema eelnevad teadmised laste arengust - Testil on halb ennustav väärtus (v.a. väga madalate tulemuste puhul), kuid test on hea skriinimaks lapsi, kes vajavad varajast sekkumist - Viide: Bayley N. Bayley Scales of Infant and Toddler Development. Third Edition. Motor Scales. Manual. Harcourt Assessment, Inc. 2006; p. 1-3, 103-113

Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, Second Edition (BOT-2)	Mänguline ja mitmekülgne test laste ja noorte inimeste mootorsete oskuste hindamiseks. Testil on 8 alaosa: peenmotoorne täpsus, peenmotoorne integratsioon, manuaalne täpsus, bilateraalne koordineatsioon, tasakaal, jooksmise kiirus, ülajäseme koordineatsioon, jõud.	4-21-aastased inimesed	<ul style="list-style-type: none"> - Autorid: Robert H Bruininks & Brett D Bruininks - Valideeritud, usaldusväärne - Saab kasutada nii tervetel kui arenguliste probleemidega lastel ja noortel inimestel - Jäme- ja peenmotoorse soorituse eraldi hindamise võimalus - Testimiseks on vajalik testikomplekti olemasolu, kuhu kuulub ka testi läbiviimise õppimise DVD - Testi läbiviimiseks kulub 45-60 min, on võimalik kasutada ka lühivormi - Viide: Deitz JC, Kartin D, Kopp K Review of the Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, Second Edition (BOT-2). [Journal Article, Validation Studies] <i>Phys Occup Ther Pediatr</i> 2007; 27(4):87-102.
Movement Assessment Battery for Children - Second Edition (Movement ABC-2)	Movement ABC-II on üks maailmas enimkasutatud teste hindamaks laste ja noorte mootorset arengut (kõrvalekallet mootorset arengust). Testi peamiseks eesmärgiks on tuvastada mootorse arengu mahajäämus, planeerida sekkumise vajadust, hinnata muutust arengus ning võimaldada teadustööd. Testi peamiseks hindamisvaldkondadeks on manuaalne täpsus, palliga manipuleerimise oskused, staatiline ja dünaamilne tasakaal.	3-aastased kuni 16 aasta ja 11-kuused lapsed ja noored (checklist 5-12-aastased)	<ul style="list-style-type: none"> - Autorid: Sheila E Henderson and David A Sugden - Test + <i>checklist</i> - (Re)standardiseeritud rohkem kui 1000 lapse andmetel 2006.aastal - Testi läbiviimiseks kulub 20-40min, checklisti läbiviimiseks 10 min - Test koosneb 8 ülesandest iga järgnevalt nimetatud eagrupi jaoks: 3-6-aastased, 7-10-aastased, 11-16-aastased. - Testi kasutamiseks on vaja testikomplekti - Testi kasutamiseks ei ole vajalik spetsiaalse koolituse läbimine, küllaga on vajalik kõrghariduse olemasolu tervishoiu (soovitavalt pediaatria) valdkonnas ning testi manuaali põhjalik läbitöötamine - Testiga kaasas kokkuvõtte soovituslikest sekkumistest

Pediatric Evaluation of Disability Inventory (PEDI)	Test laste funktsionaalse puude/toimetulekuhäire hindamiseks, teraapia efektiivsuse hindamiseks, uute funktsionaalsete eesmärkide püstitamiseks.	6 kuu kuni 7-aastased lapsed	<ul style="list-style-type: none"> • Autorid: Stephen M. Haley, Wendy J. Coster, Larry H. Ludlow, Jane T. Haltiwanger, and Peter J. Andrellos • Valideeritud ja korratav • Hindamisse on kaasatud nii lapse võimed kui sooritus • Aluseks on lapse vaatlus • Hinnatav on jagatud kolme alaosa vahel: enese eest hoolitsemine, liikumine, sotsiaalne funktsioon. • Kasutamiseks on vajalik osta testi manuaal ning hindamislehed, testi läbiviimiseks on vajalik järgida manuaali. • Testi tegemine võtab aega 45-60 minutit
WeeFIM(TM)	FIM(TM)-i lasteversioon.	lapsed	<ul style="list-style-type: none"> • Test on usaldusväärne ja korratav. • USAs on FIM(TM) kasutusel rehabilitatsiooni tulemuste ning kindlustussüsteemi osana. • FAMist on ka arendamisel 7 alaosaga UK versioon • eesti keelde ei ole tõlgitud • FIM(TM)+FAM hindamiskaala on 7-astmeline: 1-5 tähistavad abivajadusega ning kõrvalise abiga toimetulekut, 6-7 iseseisvat toimetulekut.
Dynamic Occupational Therapy Cognitive Assessment for Children (DOTCA-Ch™ Battery)	Kognitiivsete funktsioonide ja õppimispotentsiaali hindamise test.	6-12-aastased erivajadusega lapsed	<ul style="list-style-type: none"> • Test on valiidne ja usaldusväärne • Testil on 5 alaosa: orienteerumine, ruumitaju, tegevuste planeerimine ja teostamine, visuaal-motoorsed oskused ja mõtlemine (kokku 22 tegevust) • Hindamise eesmärk on aru saada lapse tugevustest ja puudustest erinevates kognitiivsetes valdkondades ning hinnata õpipotentsiaali, samuti tuvastada lapse mõtlemisstrateegiaid • Testi tegemine võtab aega 1,5 tundi

			<ul style="list-style-type: none"> • Koostatud rohkem kui 2000 lapse andmete põhjal • Katz N, Golstand S, Bar-Ilan RT, Parush S. The dynamic occupational therapy cognitive assessment for children (DOTCA-Ch): a new instrument for assessing learning potential. Am J Occup Th.2007 Jan-Feb; 61(1):41-52
VMI (Beery-Buktenica, Developmental Test of Visual - Motor Integration)	Kasutatakse, et teha kindlaks puudujäägid nägemistajus, peenmootorsetes oskustes, silma käe koostöös.	2-8 aastased lapsed	<ul style="list-style-type: none"> • Test on valideeritud ja usaldusväärne • Sisaldab 24 geomeetrilist vormi. Geomeetrilised vormid, mida palutakse lapsel kopeerida, on esitatud raskuse järjekorras. Sisaldab lühikest formaati, mida kasutatakse lastel vanuses 2- 8 ja täielikku formaati, mida kasutatakse ka täiskasvanutel. Geomeetriliste vormide kopeerimine on abiks neuroloogiliste häirete diagnoosimisel.

Kasutatud kirjandus

Case- Smith, J (2001). Occupational Therapy for Childres. The Ohio State University Columbus, Ohio.

Lase hindamisvahendite töörihm: Hanna-Maria Pöldma, Kaire Kasema, Madli Käämer ja Kadri Englas.